

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03
<https://lett.ubbcluj.ro/>

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Departamentul de limba română și lingvistică generală
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii	Universitar, nivel licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Limba și literatura română/Licențiat filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLX5101 Curs opțional de limbă și literatură română 2 (LLR5168 Gramatică normativă în perspectivă diacronică/ Folclorul în perspectivă contemporană)						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU						
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	5	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Op./S

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					21
Tutoriat					21
Examinări					2
Alte activități: Consultații					14
3.7 Total ore studiu individual	98				
3.8 Total ore pe semestru	154				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	* Cunoașterea noțiunilor studiate în cadrul cursurilor de <i>Limba română contemporană</i> , <i>Filologie romanică</i> și <i>Dialectologie</i>
4.2 de competențe	*

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	*
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	* Prezență în proporție de 70%

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	cognitive – fundamentarea cadrului teoretic general, de natură să pună în evidență principiile, conceptele și metodele de bază ale analizei lingvistice; asimilarea limbajului, stilului și terminologiei specifice gramaticii normative în perspectivă diacronică, ca și a principalelor tehnici de cercetare specifice analizei faptelor vechi de limbă; practic-aplicative, în sensul exersării modului de utilizare a principiilor, conceptelor și metodelor de lucru întrebuintate în studierea unor fapte de limbă vechi, aplicarea cunoștințelor însușite comunicativ-relaționale, în sensul perfecționării abilităților de a coopera la ședințele de seminar, de a judeca critic și argumentat un fapt de limbă.
Competențe transversale	comunicare - îmbunătățirea nivelului de comunicare, de transmitere a cunoștințelor inițiativă în abordarea diferitelor aspecte autonomie în învățare deschidere spre învățarea pe parcursul vieții respectarea eticii profesionale corelarea informației utilizarea integrată a tehnologiei informației valorificarea cunoștințelor anterior dobândite. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	O cunoaștere în profunzime a noțiunilor de istorie a limbii române literare și interpretarea adecvată a unor vechi fapte de limbă. Familiarizarea studenților cu aspecte care țin de diacronie și de filologia românească.
7.2 Obiectivele specifice	Asimilarea cunoștințelor și a terminologiei specifice; O bună stăpânire a noțiunilor de gramatică normativă diacronică (lexic, fonetică, morfologie și sintaxă); Analiza eficientă a unui fapt de limbă, în perspectivă diacronică.

8. Conținuturi

8.1 Curs de limbă	Metode de predare	Observații
1. Conceptul de normă lingvistică (I)	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
2. Conceptul de normă lingvistică (II)	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
3. Graiurile daco-române în secolele al XVI-lea – al XX-lea (I)	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
4. Graiurile daco-române în secolele al XVI-lea – al XX-lea (II)	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
5. Epoca premergătoare unificării românei literare (1532-1715) (I)	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
6. Epoca premergătoare unificării românei literare (1532-1715) (II)	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
7. Epoca unificării românei literare (1715-1960) (I)	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
8. Epoca unificării românei literare (1715-1960) (II)	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
9. Începuturile gândirii lingvistice românești	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
10. Prima gramatică românească (Dimitrie Eustatievici Brașoveanu)	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
11. Școala Ardeleană și gramatica	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
12. Două gramatici importante: Observații sau băgări-dă-seamă asupra regulilor și orîndueilor gramaticii românești (Ianahe Văcărescu) și Gramatică românească (Ion Heliade-Rădulescu)	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	

13. Norma lingvistică în gramaticile din secolul XX	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
14. Norma lingvistică azi	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
Bibliografie CHIVU, Gheorghe, <i>Limba română de la primele texte până la sfârșitul secolului al XVIII –lea. Variantele stilistice</i>, col. «Limba română», nr. 2, București, Editura Univers Enciclopedic, 2000, 157 p., <i>passim</i>. COȘERIU, Eugeniu, <i>Sistem, normă și vorbire</i>, în <i>Teoria limbajului și lingvistica generală. Cinci studii</i>, ediție în limba română de Nicolae Saramandu, București, Editura Enciclopedică, 2004, pp. 11-114. COȘERIU, Eugeniu, <i>Sistem, normă și tip</i>, în <i>Lecții de lingvistică generală</i>, traducere din spaniolă de Eugenia Bojoga, cuvânt înainte de Mircea Borcilă, Chișinău, Editura Arc, 2000, pp. 275-284. COȘERIU, Eugeniu, <i>Sincronie, diacronie și istorie. Problema schimbării lingvistice</i>, versiune în limba română de Nicolae Saramandu, București, Editura Enciclopedică, 1997, 253 p., <i>passim</i>. COSTINESCU, Mariana, <i>Normele limbii literare în gramaticile românești</i>, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1979, 232 p., <i>passim</i>. COTEANU, Ion, <i>Norma</i>, în <i>Stilistica funcțională a limbii române. Stil, stilistică, limbaj</i>, București, Editura Academiei, 1973, pp. 24-29. GHEȚIE, Ion (coord.), <i>Istoria limbii române literare. Epoca veche (1532-1780)</i>, București, Editura Academiei, 1997, 496 p. GHEȚIE, Ion, <i>Baza dialectală a românei literare</i>, București, Editura Academiei, 1975, 695 p., <i>passim</i>. GUȚU-ROMALO, Valeria, <i>Aspecte ale evoluției limbii române</i>, col. «Repere», București, Editura Humanitas Educațional, 2005, 300 p., <i>passim</i>. IORDAN, Iorgu, <i>Scurt istoric al principalelor lucrări de gramatică românească</i>, în Iorgu Iordan, <i>Limba română contemporană</i>, Editura Ministerului Învățământului, 1956, pp. 749-783. ROSETTI, AL., CAZACU, B., ONU, Liviu, <i>Istoria limbii române literare</i>, București, Editura Minerva, 1971, 671 p., <i>passim</i>.		
8.2 Seminar de limbă	Metode de predare	Observații
1. Conceptul de normă lingvistică (I) Discuții	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
2. Conceptul de normă lingvistică. Aplicații	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
3. Graiurile daco-române în secolele al XVI-lea – al XX-lea (I). Discuții	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
4. Graiurile daco-române în secolele al XVI-lea – al XX-lea (I). Discuții și aplicații	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
5. Epoca premergătoare unificării românei literare (1532-1715) (I). Discuții pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
6. Epoca premergătoare unificării românei literare (1532-1715) (II). Discuții pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
7. Epoca unificării românei literare (1715-1960) (I). Aplicații	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
8. Epoca unificării românei literare (1715-1960) (II). Aplicații	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
9. Începuturile gândirii lingvistice românești. Discuții pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
10. Prima gramatică românească (Dimitrie Eustatievici Brașoveanu). Discuții pe text.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
11. Școala Ardeleană și gramatica. Discuții pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
12. Două gramatici importante: Observații sau băgări-dă-seamă asupra regulilor și orîndueleur gramaticii românești (Ianache	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire,	

Văcărescu) și Gramatică românească (Ion Heliade-Rădulescu). Discuții pe texte.	proiectul	
13. Norma lingvistică în gramaticile din secolul XX. Discuții și aplicații	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
14. Norma lingvistică azi. Discuții și aplicații.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	

Bibliografie

CHIVU, Gheorghe, *Limba română de la primele texte până la sfârșitul secolului al XVIII –lea. Variantele stilistice*, col. «Limba română», nr. 2, București, Editura Univers Enciclopedic, 2000, 157 p., *passim*.

COȘERIU, Eugeniu, *Sistem, normă și vorbire*, în *Teoria limbajului și lingvistica generală. Cinci studii*, ediție în limba română de Nicolae Saramandu, București, Editura Enciclopedică, 2004, p. 11-114.

COȘERIU, Eugeniu, *Sistem, normă și tip*, în *Lecții de lingvistică generală*, traducere din spaniolă de Eugenia Bojoga, cuvânt înainte de Mircea Borcilă, Chișinău, Editura Arc, 2000, p. 275-284.

COȘERIU, Eugeniu, *Sincronie, diacronie și istorie. Problema schimbării lingvistice*, versiune în limba română de Nicolae Saramandu, București, Editura Enciclopedică, 1997, 253 p., *passim*.

COSTINESCU, Mariana, *Normele limbii literare în gramaticile românești*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1979, 232 p., *passim*.

COTEANU, Ion, *Norma*, în *Stilistica funcțională a limbii române. Stil, stilistică, limbaj*, București, Editura Academiei, 1973, p. 24-29.

GHEȚIE, Ion (coord.), *Istoria limbii române literare. Epoca veche (1532-1780)*, București, Editura Academiei, 1997, 496 p.

GHEȚIE, Ion, *Baza dialectală a românei literare*, București, Editura Academiei, 1975, 695 p., *passim*.

GUȚU-ROMALO, Valeria, *Aspecte ale evoluției limbii române*, col. «Repere», București, Editura Humanitas Educațional, 2005, 300 p., *passim*.

IORDAN, Iorgu, *Scurt istoric al principalelor lucrări de gramatică românească*, în Iorgu Iordan, *Limba română contemporană*, Editura Ministerului Învățământului, 1956, p. 749-783.

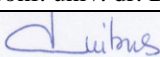

ROSETTI, AL., CAZACU, B., ONU, Liviu, *Istoria limbii române literare*, București, Editura Minerva, 1971, 671 p., *passim*.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Fișa disciplinei a fost alcătuită, ținând cont de noile abordări din domeniu și de planurile de învățământ ale facultăților de profil din țară (de exemplu, Universitatea din București, Facultatea de Litere; Universitatea de Vest, Facultatea de Litere; Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, Facultatea de Litere). Conținuturile cursului pot fi valorificate în cadrul studiilor masterale și al celor doctorale, dar și pe piața muncii (cercetători, profesori, personal cu atribuții culturale).

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs de limbă	Însușirea corectă și identificarea aspectelor discutate în cadrul cursului	Examen scris	70%
	Posibilitatea de a aplica noile cunoștințe și la alte discipline		
10.5 Seminar de limbă	Însușirea și identificarea corectă a aspectelor discutate în cadrul seminarului	Verificare pe parcurs și/sau în cadrul examenului final. Aprecierea răspunsurilor pertinente	30%
	Conștiinciozitate; relevanța și relevanța răspunsurilor		
10.6 Standard minim de performanță			
* Studentul cunoaște care sunt principalele concepte, le recunoaște și le definește corect;			
* Studentul a citit operele principale analizate;			
* Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului;			
* Studentul are o idee asupra metodelor folosite.			
Identificarea și interpretarea adecvată a unor fapte de limbă de dificultate medie			

Data completării	Semnătura titularului de curs, Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU	Semnătura titularului de seminar, Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU
10.04.2024		
Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament, Conf. univ. dr. Daiana CUIBUS	
12.04.2024		
Data avizării în Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil,	Ștampila facultății